

Praha 3 má dalších devět Stolpersteine

19.09.2025

Nové kameny zmizelých, které se vsazují před domy obětí nacistického režimu, najdete na třech různých místech.

Ve spolupráci s Veřejně prospěšným spolkem na podporu osob dotčených holocaustem byly v Seifertově ulici před domem č.p. 3 položeny tři dlažební kostky s mosazným povrchem, které jsou věnované vzpomínce na rodinu Fantlových. Rodiče deportovali v roce 1941 do Lodže a jejich syna téhož roku do Dachau. Poté prošli ještě několika tábory, ve kterých nakonec zemřeli.

Dalších pět Stolpersteine najdete v Čáslavské ulici před domem č.p. 3. Kameny zmizelých tu připomínají životy Neumannových a jejich spřízněné rodiny Herrmannových. Všichni byli v roce 1942 převezeni do Terezína a poté do Treblinky nebo Osvětimi, kde zemřeli. Poslední kámen v Kouřimské 5 je věnovaný Pavlu Tigrídovi, významnému českému spisovateli a bojovníkovi za demokracii a česko-německé smíření. Pavel Tigríd uprchl v roce 1939 přes Německo a Francii do Anglie.

Pokládání kamenů se účastnili příbuzní, přátelé, známí i zástupci městské části Prahy 3.

Příběh rodiny Fantlových

Georg Ernst Fantl se narodil 28.11.1920 ve Vídni českým rodičům Else a Rudolfovi Fantlovým, pocházejícím z jižních Čech, jako třetí syn po Jindřichu a Pavlovi. Po hospodářské krizi v roce 1929 se rodina rozhodla k návratu do Čech a usadila se v Praze.

Georg vyrůstal v asimilované židovské rodině, náboženství v ní nehrálo stěžejní roli. Problémy nastaly, když roku 1940 přišly zákazy pro židovské obyvatelstvo navštěvovat kavárny, restaurace, kina a další podniky, později pak nosit na oděvech žlutou hvězdu. Nedodržení těchto nařízení se trestalo velmi tvrdě, což se stalo osudným i Georgovi. Často doprovázel své přátele-hudebníky do baru U Piaristů v Praze v Panské ulici. Aby s nimi mohl být pohromadě, žlutou hvězdu sundal. Během večera přišla do podniku razie gestapa. Ze strachu z hrozících důsledků jeden z kamarádů Georga prozradil.

Georg byl okamžitě odvedený do hlavní budovy gestapa v Petschkově paláci, tam vězněný a týraný. Nepomohly ani prosby Georgových bratrů a sliby, že se tento přestupek už nebude opakovat. Pod hrozbou stejného uvěznění byli bratři zahnaní pryč. Rodiče ani bratři Georga už nikdy neviděli. Sice jim došlo pár dopisních karet z koncentračního tábora v Dachau a posléze z Buchenwaldu, ale to je korespondence cenzurovaná a velice sporá.

Mezitím byla rodina Fantlova v říjnu 1941 deportovaná do ghetta Lodž. Všichni, ale hlavně maminka Georga Elsa doufala, že Georg už byl do Lodže deportovaný před nimi, a že se tam s ním sejdou. Nejen, že se tak nestalo – místo Georga dostali rodiče balíček z Groß-Rosenu, kde Georg v necelých 22 letech skonal. V balíčku bylo Georgovo zakrvácené prádlo....

Maminka Georga v důsledku této tragédie a v důsledku těžkých podmínek v Lodži zanedlouho zemřela. Její manžel Rudolf s dvěma syny byli z Lodže přesunuti do Osvětimi, kde šel Rudolf ihned z rampy do plynové komory, Jindřich a Pavel pokračovali do dalších koncentračních táborů a absolvovali dva pochody smrti. Vrátili se nemocní – duševně i tělesně, ale přežili.

Příběh rodiny Neumannových

Paní Hana Hejnová si na svého kamaráda Petra Neumanna pamatovala celý život. Bylo jí tehdy jedenáct, jemu šest. Dnes jí je jednadevadesát a jeho jméno stále vyslovuje s dojetím. Po desetiletích požádala o položení pamětních kamenů Stolpersteine pro Petra, jeho rodiče a prarodiče, kteří byli zavražděni v Treblince a Osvětimi. Za pomoci Veřejně prospěšného spolku na podporu osob dotčených holocaustem, začala hledat sponzora.

Neumannovi přišli do Prahy z Liberce poté, co v roce 1938 nacisté obsadili Sudety. Usadili se ve vinohradském domě v Čáslavské ulici číslo 3. V přízemním bytě vlevo bydleli rodiče Valtr a Gertruda Neumannovi, malý Petr a také Gertrudini rodiče – Pavel a Amálie Herrmannovi.

Židovský chlapec Petr měl v Praze jedinou kamarádku – Hanu Šperlovou z prvního patra, dnešní paní Hejnovou. Hráli si spolu, a když už Péťa nesměl na hřiště, doprovázela ho na Hagibor.

Na jaře 1942 byli Neumannovi deportováni do Terezína. Paní Hejnová si vybavuje, jak mu jeho maminka pečlivě opravovala batoh, aby vydržel. Děti se rozloučily, aniž by tušily, že se vidí naposledy. Zatímco Hanu pak čekaly krásné prázdniny, Petrovi nacisté přichystali jiný osud. V říjnu 1942 ho přesunuli do Treblinky. Nikdo z rodiny holocaust nepřežil. Zavraždění byli i Petrovi prarodiče z otcovy strany.

Vzpomínka přetrvala. Paní Hejnová začala po válce pátrat po osudu rodiny, a v 60. letech se díky Federaci židovských obcí dostala k transportním kartám. Svého syna pojmenovala Petr. Stejně se jmenuje i její první vnuk.

V září loňského roku potkal Kalifornčan Joel Abramson při své návštěvě Prahy poprvé Stolperstein. O projektu se více dozvěděl po svém návratu domů, kdy začal pátrat a kontaktoval spolek. Chtěl se nějak zapojit. Pak dostal e-mail: starší dáma v domově důchodců, která by si přála připomenout svého dětského kamaráda. Rodina Neumannových. Malý Péťa. Hledáme sponzora. A Joel okamžitě souhlasil.

Když pak na mapě hledal, kde přesně budou kameny položené, narazil na známé místo. Na rohu Čáslavské si při předchozím plánování návštěvy Prahy náhodně vybral restauraci, stála hned vedle. Dům s číslem 3 znal z dřívějšího pohledu ve Street View, aniž tehdy tušil, jaký příběh se k němu váže.

Náhod ale přibývalo. Zjistil, že paní Hejnová se jmenuje Hana, stejně jako jeho dcera. A narodila se 11. listopadu, ve stejný den, kdy si Joel bral svou ženu Nickie.

„Případá mi, jako by mě k tomu něco vedlo... jako by to všechno bylo předurčené,“ napsal.

Letos v květnu se Joel s Nickie vrátili do Prahy. Setkali se s námi i s rodinou paní Hejnové. Návštěva domu, kde rodina Neumannových žila, byla silným a důvěrným momentem, který v sobě spojil dvě do té doby cizí rodiny a započal nové přátelství.

Příběh paní Hejnové a manželů Abramsonových ukazuje, jak z jedné vzpomínky může vzniknout sít nečekaných souvislostí. Díky jejich propojení získalo Židovské muzeum v Praze cenné informace pro památník v Pinkasově synagoze, kde jsou jména Neumannových zachovaná.

Galerie

7 fotografií

